

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1947/2023
29.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавно комунално предузеће „Градско зеленило“ Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, чији су пуномоћници Биљана Пантић Пиља и Ивана Сулоцки Радојев, адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4607/22 од 01.03.2023. године, у седници већа одржаној 29.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4607/22 од 01.03.2023. године у преиначујућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 405/2021 од 31.08.2022. године, ставовима првим и другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име разлике између припадајуће и исплаћене зараде за период од 01.12.2017. године до 31.01.2021. године исплати износе наведене по месецима, са законском затезном каматом почев од сваког 15-ог у наредном месецу за претходни месец до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 159.034,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев за исплату законске затезне камате на досуђени износ накнаде трошкова поступка од пресуђења до дана извршности.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4607/22 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба туженог и делимично преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 405/21 од 31.08.2022. године, у усвајајућем делу тако што је одбијен тужбени захтев за исплату тражене разлике између припадајуће и исплаћене зараде за период од 01.12.2012. године до 30.11.2020. године са законском затезном каматом у висини како је одређено у овом ставу изреке и

одбијен захтев тужиоца за исплату на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде, у целости за децембар 2020. године и јануар 2021. године у износима ближе означеним у изреци, као и захтев за накнаду трошкова поступка преко износа од 23.872,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је жалба туженог у преосталом делу и жалба тужиоца у целости и првостепена пресуда потврђена у преосталом (усвајајућем) делу. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 37.701,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију.

Ревизија је дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао пресуду у побијаном делу применом члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се ревизијом указује, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на пословима радника. Утврђена је садржина члана 48. до 53. Колективног уговора туженог од 03.03.2014. године на које утврђење се упућује ради избегавања непотребног понављања. У новембру 2014. године ступио је на снагу Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 116/2014). Утврђена је садржина одредаба члана 20. став 1, члана 24. став 1. и члана 25. Посебног колективног уговора за јавна комунална предузећа и друга јавна предузећа Града Новог Сада од 03.02.2015. године, те члана 20, 24. и 25. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада који је у примени почев од 29.08.2017. године. Утврђена је садржина споразума између туженог и председника синдиката запослених у комунално стамбеној делатности код туженог закључених дана 10.10.2018. године, 31.12.2018. године и 08.01.2020. године. Последњи објављен податак о просечној заради у РС који је био познат у октобру 2014. године је податак о просечној заради за септембар 2014. године (60.803,00 динара бруто) 50% основице умањене за 10% износи 27.361,35 динара, а основица умањена за 5% износи 28.881,42 динара. У октобру 2014. године тужени је исплатио основну зараду по вредности бода од 32,10 динара, а у новембру је исплатио основну зараду у вредности бода од 28,77 динара. Вредност бода од 28,77 динара исплаћена је до децембра 2018. године, а у 2019. години вредност бода је био 30,41 динар, а у 2020. години вредност бода је износио 32,10 динара. Тужени је, да би поштовао одредбе члана 111. Закона о раду и члана 5. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, запосленима са нижим коефицијентом кориговао вредност бода (што

је видљиво из обрачунских листа) до висине минималне зараде. Тужени је приликом израде програма пословања планирао исплату накнаде за регрес на месечном нивоу, али исту није исплаћивао ни месечно ни на крају године. У току 2017. године тужени је реализовао 13.710.406,00 динара мање од планираног, али је у току 2018. године исплатио износ од 18.157.903,90 динара и тиме премашио планирани износ зарада за 2017. годину у висини од 4.447.497,90 динара. У року 2018. године тужени је реализовао 14.372.018,00 динара мање од планираног износа, али је у току 2019. године исплатио износ од 19.500.051,19 динара и тиме премашио планирани износ зараде за 2018. годину у висини од 5.128.033,29 динара. У току 2019. године тужени је реализовао 12.984.395,00 динара мање од планираног износа, али је у току 2020. године исплатио износ од 18.665.535,33 динара и тиме премашио планирани износ зараде за 2019. годину у висини од 5.680.840,33 динара. У току 2020. године тужени је реализовао 42.939.586,00 динара мање од планираног износа, али је у току 2021. године тужени вршио исплате. Програмом пословања туженог за 2014. годину на који је оснивач Град Нови Сад дао сагласност маса зарада (брutto 1) је планирана у висини од 298.752.091,00 динара за месец октобар 2014. године. Програмом су била планирана средства у висини од 26.555.300,00 динара, а тужени је искористио 25.792.756,00 динара, што значи да тужени није искористио 762.544,00 динара. За обрачун евентуално припадајуће разлике зараде треба имати у виду да тужени приликом обрачуна користи број бодова који се добија када се помножи коефицијент радног места са бројем ... Неискоришћена маса средстава за зараде треба да се искористи искључиво за утврђивање нове вредности бода, а из разлога што промена вредности бода у текућем месецу није до значаја за обрачун износа накнаде зараде за време одсуства и накнаде трошкова за исхрану и регрес јер се исти обрачунавају на основу дванаестомесечног просека или фиксних параметара. Да је тужни у октобру 2014. године искористио целокупну масу средстава зараде у том случају тужени би могао да исплати зараду за редован рад са увећањем вредности бода у износу од 33.000,41 динар, уместо 32.000,10 динара. На основу налаза вештака утврђено је да потраживање тужиоца према туженом по основу разлике обрачунате пуне и исплаћене нето зараде у периоду од 01.12.2017. године до 31.01.2021. године према обрачуну у коме је разлика обрачуната према расположивим, а неискоришћеним средствима у програмима пословања који су били на снази у спорном периоду, а спрам учешћа коефицијента тужиоца у укупном збиру коефицијената за све запослене за спорни период, а тужиоца износи 36.152,86 динара што је исказано и по месецима на деветој страни првостепене пресуде на које утврђење упућује ради избегавања непотребног понављања. Тужени је приликом израде програма пословања за 2014. године у одељку политика зарада и запошљавања и то под тачком 6.1 трошкови запослених навео да маса средстава зараде зависно од планираног броја радника, као месечног фонда часова, а исплаћиваће се у складу са финансијским могућностима предузећа. Наведено је да предузеће из прихода које остварују из пословања не може да финансира постојећи број запослених и да тужени формира радну групу за припрему правилника о реорганизацији и систематизацији послова. Дана 21.10.2014. године донет је Правилник о реорганизацији и систематизацији послова, а истог дана надзорни одбор је донео одлуку о покретању поступка за утврђивање вишка запослених и утврђено је да је неопходно смањити број запослених за 20 лица укидањем радних места, а утврђеном вишку запослених ће се отказати уговор о раду из разлога што је претходна организациона структура била изузетно разграната са великим бројем извршиоца који су обављали послове руководиоца. Надаље је наведено да ће финансијска средства за решавање вишка запослених бити обезбеђена субвенцијом из буџета Града Новог Сада. Тужени је приликом планирања масе зарада примењивао основицу у висини

вредности бода који је утврдио у октобру 2014. године. У извештају о реализацији програма за 2014. годину тужени наводи да је све мере предузео и да је утврђеном вишку запослених отказан уговор о раду 25.12.2014. године. Тужени констатује да за исплату регреса није било средстава. Тужени је регрес за 2014. годину обрачунао спрам последњег објављеног податка у децембру 2014. године, а то је податак о просечној бруто заради за новембар 2014. године у износу од 60.982,00 динара. Наведни износ помножен са коефицијентом од 0.701 и утврђеној висини од 80% како је висина регреса уговорена колективним уговором код туженог из 2014. године, даје износе регреса од 34.198,71 динар. Наведени износ од 34.198,71 динар тужени је исплатио запосленима код туженог у три исплате и то од 11.000,00 дана 28.04.2016. године, износ од 20.000,00 динара дана 29.09.2015. године и износ од 3.198,71 динар дана 01.08.2016. године. Тужени наведене три исплате није исказао за обрачун зараде за месец децембар 2014. године те су наведене исплате у погледу описа сврхе уплате пореза и доприноса различите у односу на појединачну пореску пријаву која се односила на децембар 2014. године, те је у опису приликом уплате пореза и доприноса за исплату износа од 11.000,00 динара назначено 04.2016. године за износ од 3.198,71 динар назначен 08.2016. године за 20.000,00 динара назначено 09.2015. године што се подудара са годином и месецом исплате. У октобру 2014. године код туженог је било 27 више запослених у односу на програмом планираних (уз обавезу смањења за 27 од 2014. године, што је учињено у децембру 2014. године) као производ већег броја запослених (27) и просечне зараде код туженог (66.476,00 динара) и на тај начин је утврђен укупан износ ненаменски утрошених средстава у висини од 1.794.852,00 динара. Ако би се евентуално припадајуће вредност бода утврдила спрам овако утврђених параметара, а применом методологије из основног налаза, где је утврђена разлика између планиране и реализоване масе средстава за октобар 2014. године у висини од 762.544,00 динара, вредност бода у октобру 2014. године износила би 36,97 динара, а вредност у току 2017. године и 2018. године била би у висини од 33,27 динара, а током 2019. године у висини од 35,12 динара и током 2020. године у висини од 36,97 динара. У том смислу потраживање тужиоца према туженом по основу разлике тако обрачунате пуне и исплаћене нето зараде у периоду од 01.12.2017. године до 31.01.2021. године према обрачуну у коме је разлика обрачуната применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зараде уз прекобројне запослене у октобру 2014. године у односу на програм пословања од 1.794.852,00 динара а на дан ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других примања код корисника јавних средстава са умањењем по Закону за спорни период за тужиоца износи 148.346,43 динара, што је утврђено и по месецима. Утврђено је да је тужени у току 2018. и 2019. године имао већи број запослених од броја који је ограничен програмом пословања, док је у току 2020. године током целе године имао мањи број запослених од броја који је лимитиран програмом пословања. Тужени је у 2015., 2016., 2017., 2018. и 2019. години исплатио већи износ на име зарада од износа који му је одобрен програмом пословања, из разлога што је имао већи број запослених од броја који му је одобрен програмом пословања и што је исплатом накнаде трошкова на име регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао накнадно, из ког разлога тужени није добио сагласност оснивача на ЗИП обрасцима, јер је накнадним исплатама премашао масу средстава одобрених програмом пословања.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужиоцу досудио износ од 148.346,43 динара, у опредељеним месечним износима, а за период од

01.12.2017. године до 31.01.2021. године прихватајући варијанту из налаза судског вештака, а према којој је тужилац определио тужбени захтев.

Другостепени суд није прихватио овакав обрачун, налазећи да се не могу узети у обзир као преостала неутрошена маса средстава за зараде износи који су исплаћени за 27 више запослених у октобру 2014. године. Заузео је становиште да су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, па се на утврђена права на неисплаћену разлику у висини расположивих а неисплаћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара не може додати оно што је исплаћено прекобројним запосленима код туженог. Оценио је да за спорни временски период постоји разлика зараде која није исплаћена тужиоцу али у висини од 36.152,86 динара, па је тужбени захтев преко овог износа одбио као неоснован.

По оцени Врховног суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Према одредбама чланова 104, 105.-107. и 110. Закона о раду, тужиоцу припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 03.03.2014. године, запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду наведено материјално право, правилно је другостепеном пресудом тужиоцу призната разлика зарада обрачуната применом цене рада према планираној маси средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде за октобар 2014.године, са умањењем по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, који је тада ступио на снагу.

Врховни суд не прихвата наводе ревизије да је незаконито поступање туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцу

признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Ово стога што су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општима актима и законом, односно право на исту вредност бода, па се, као што је то другостепени суд правилно закључио, не могу узети у обзир као преостала неискоришћена маса средстава за зараде планиране Програмом износи исплаћени прекобројним запосленим код туженог, односно за 27 више запослених у октобру 2014. године.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са одредбама чланова 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП, спрам успеха странака у поступку.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је био неопходан туженом за вођење ове парнице, то је Врховни суд применом члана 154. став 1. у вези члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић